

Утвърждавам:

СТАНИМИР ПЕЕВ

*Председател на Държавна агенция
„Държавен резерв и военновременни запаси“*

М Е Т О Д И К А

за изчисляване на среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на нефт и нефтопродукти в равностойност на нефт и определяне на нивата на запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти

I. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ:

1. Информацията, която се използва при изчисленията в настоящата методика е за предходната календарна година, предоставя се по реда на чл. 4, ал. 2 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти (ЗЗНН) и включва:

1.1. Количествата нефта, произведена от рафинериите, включително при договор за възлагане на производство и преработка;

1.2. Количествата нефта, използвана за нуждите на рафинериите;

1.3. Количествата нефта, върната в рафинериите;

1.4. Количествата внесени, изнесени, от вътрешнообщностни пристигания (ВОП), от вътрешнообщностни изпращания (ВОИ) и бункерни доставки на нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, тежки горива и нефта;

1.5. Наличните от внос, ВОП и производство количества нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежки горива, нефта и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН към 1 януари и към 31 декември на предходната календарна година;

1.6. Общо количество преработен нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите на територията на страната през предходната календарна година;

2. При изчисленията се взема предвид и представената за предходната календарна година информация от държавните институции по реда и условията на чл. 4 от ЗЗНН, както и резултатите от извършени проверки в случаите на несъответствие между получената в агенцията информация от задължените лица и тази от държавните институции.

II. МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗЧИСЛЕНИЯТА

1. Определяне участието на всяко едно задължено лице X в общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродукти в равностойност на нефт в страната през предходната календарна година.

1.1. Изчисляване на участието на всяко едно задължено лице X с нефт през предходната календарна година.

При изчисляване на участието на всяко едно задължено лице X с нефт се вземат предвид количествата суровини за рафинериите и газов кондензат. Общите количества нефт, суровини за рафинериите и газов кондензат се коригират чрез умножаване с коефициент 0,96, т.е. те се намаляват с 4 % от средното производство на нафта, спрямо вложените от рафинериите нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите.

Участието $Y_{X_{\text{НЕФТ}}}$ се изчислява по формула (1):

$$Y_{X_{\text{НЕФТ}}} = [(HN_X + B_X + ВОП_X) \times 0,96 - (И_X + ВОИ_X + НК_X) \times 0,96] \quad (1)$$

където:

$Y_{X_{\text{НЕФТ}}}$	участие на задълженото лице X с нефт в общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродукти в равностойност на нефт в страната;
B_X	количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите от внос, осъществен от задължено лице X ;
$ВОП_X$	количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите от ВОП, осъществен от задължено лице X ;
$И_X$	износ на количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите, осъществен от задължено лице X ;
$ВОИ_X$	ВОИ на количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите, осъществен от задължено лице X ;
HN_X	количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите от внос, ВОП и производство на задълженото лице X , налични към 01 януари;
$НК_X$	количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите от внос, ВОП и производство на задълженото лице X , налични към 31 декември.

1.2. Изчисляване на участието на всяко едно задължено лице X с нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН в страната през предходната календарна година.

При изчисляване на участието на всяко едно задължено лице X с нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, същите се коригират чрез умножаване с коефициент 1,065, за да се приравнят в равностойност на нефт.

При изчисляване на участието с котелно гориво се вземат предвид и количествата тежки горива.

Участието в равностойност на нефт се изчислява по видове нефтопродукти по формула (2):

$$Y_{X_{\text{НП}}} = [(B_{\text{НП}_X} + ВОП_{\text{НП}_X}) - (B_{\text{НАФТА}_X} + ВОП_{\text{НАФТА}_X}) + (HN_{\text{НП}_X} - HN_{\text{НАФТА}_X})] \times 1,065 - [(И_{\text{НП}_X} - И_{\text{НАФТА}_X}) + (B_{\text{НП}_X} - B_{\text{НАФТА}_X}) + (ВОИ_{\text{НП}_X} - ВОИ_{\text{НАФТА}_X}) + (НК_{\text{НП}_X} - НК_{\text{НАФТА}_X})] \times 1,065 \quad (2)$$

където:

$Y_{X_{\text{НП}}}$	участие на задълженото лице X с видовете нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН в общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродукти в равностойност на нефт в страната;
---------------------	---

$B_{НП\ X}$	внос на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН, осъществен от задълженото лице X ;
$B_{НАФТА\ X}$	внос на нафта, осъществен от задълженото лице X и внос на нафта, осъществен от дружества, които не са задължени лица в зависимост от % дял на задълженото лице в общия внос и ВОП на нефтопродукти чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН;
$ВОП_{НП\ X}$	ВОП на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН, осъществен от задълженото лице X ;
$ВОП_{НАФТА\ X}$	ВОП на нафта, осъществени от задълженото лице X и ВОП на нафта, осъществен от дружества, които не са задължени лица в зависимост от % дял на задълженото лице в общия внос и ВОП на нефтопродукти;
$I_{НП\ X}$	износ на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН, осъществен от задълженото лице X ;
$I_{НАФТА\ X}$	износ на нафта, осъществен от задълженото лице;
$ВОИ_{НП\ X}$	ВОИ на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН, осъществени от задълженото лице X ;
$ВОИ_{НАФТА\ X}$	ВОИ на нафта, осъществени от задълженото лице X ;
$B_{НП\ X}$	бункерни доставки на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН, осъществени от задълженото лице X ;
$B_{НАФТА\ X}$	бункерни доставки на нафта, осъществени от задълженото лице X ;
$НН_{НП\ X}$	нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН от осъществени от задълженото лице X внос, ВОП и производство, които са налични към 01 януари;
$НН_{НАФТА\ X}$	нафта от осъществени от задълженото лице X внос, ВОП и производство, която е налична към 01 януари;
$НК_{НП\ X}$	нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН от осъществени от задълженото лице X внос, ВОП и производство, които са налични към 31 декември;
$НК_{НАФТА\ X}$	нафта от осъществени от задълженото лице X внос, ВОП и производство, която е налична към 31 декември;
$НП$	автомобилни бензини, газьоли, реактивни горива от керосинов тип и гориво за дизелови двигатели, котелни горива, газ пропан-бутан, тежки горива и нафта.

В случай, че количествата нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН от осъществени от задълженото лице X износ, ВОИ, бункерни доставки и наличности към 31 декември надвишават количествата нефтопродукти от осъществени от него внос, ВОП и наличности към 01 януари, се извършват следните изчисления:

- ако задълженото лице е рафинерия, внасяла и преработвала нефт, суровини за рафинериите и газов кондензат, с получената разлика се намалява участието му с нефт;
- в останалите случаи, с получената разлика се намалява общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродукти в равностойност на нефт.

2. Изчисляването на процентното производство на нефт в страната през предходната календарна година се извършва по формула (3):

$$H_{PB} [\%] = \frac{A - B - B}{\Gamma} \times 100 \quad (3)$$

където:

$H_{PB} [\%]$ производство на нефт в страната през предходната календарна година, в %;

A количества произведена нефт в рафинериите в страната;

B количества нефт, използвана за нуждите на рафинериите в страната;

B количества нефт, върната в рафинериите в страната;

Γ количества нефт, газов кондензат и суровини, вложени в рафинериите в страната.

3. Изчисляване на общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН в равностойност на нефт на територията на страната през предходната календарна година.

При изчисляване на общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН в равностойност на нефт се вземат предвид и количествата тежки горива, газов кондензат и суровини за рафинериите.

В случаите, когато през предходната календарна година дружества, които няма да придобият статут на задължени лица са осъществили износ, ВОИ и бункерни доставки на нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, с тези количества се намалява общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродукти.

Първичните компоненти (ПК-нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите) се намаляват с 4 % от производството на нефт спрямо влягането на нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите, а нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН се коригират, за да се приравнят в равностойност на нефт, чрез умножаването им с коефициент 1,065.

Във връзка с чл. 14, ал. 4 от ЗЗНН, в случай, че изчисленото по формула (3) общо количество произведена нефт на национална територия е повече от 7 %, използваните първични компоненти се намаляват с процента на действително произведената нефт.

Изчисляването на общия нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН в равностойност на нефт на територията на страната през предходната календарна година се извършва съгласно чл. 14 от ЗЗНН по формула (4):

$$NB = [(NH_{ПК} + B_{ПК} + ВОП_{ПК}) \times 0,96] - [(I_{ПК} + ВОИ_{ПК} + НК_{ПК}) \times 0,96] + [(NH_{НП} - NH_{НАФТА}) + (B_{НП} - B_{НАФТА}) + (ВОП_{НП} - ВОП_{НАФТА})] \times 1,065 - [(I_{НП} - I_{НАФТА}) + (B_{НП} - B_{НАФТА}) + (ВОИ_{НП} - ВОИ_{НАФТА}) + (НК_{НП} - НК_{НАФТА})] \times 1,065 \quad (4)$$

където:

NB общ нетен внос и ВОП на нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН в равностойност на нефт в страната през предходната календарна година;

$NH_{ПК}$ количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите от внос, ВОП и производство, налични към 01 януари;

$B_{ПК}$	количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите от внос;
$ВОП_{ПК}$	количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите от ВОП;
$I_{ПК}$	износ на количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите;
$ВОИ_{ПК}$	ВОИ на количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите;
$НК_{ПК}$	количества нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите от внос, ВОП и производство, налични към 31 декември;
$НН_{НП}$	нефтепродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН от внос, ВОП и производство, налични към 01 януари;
$НН_{НАФТА}$	нафта, налична към 01 януари;
$B_{НП}$	внос на всички нефтепродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН;
$B_{НАФТА}$	внос на нафта;
$ВОП_{НП}$	ВОП на всички нефтепродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН;
$ВОП_{НАФТА}$	ВОП на нафта;
$I_{НП}$	износ на всички нефтепродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН;
$I_{НАФТА}$	износ на нафта;
$ВОИ_{НП}$	ВОИ на всички нефтепродукти чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН;
$ВОИ_{НАФТА}$	ВОИ на нафта;
$B_{НП}$	бункерни доставки на всички нефтепродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН;
$B_{НАФТА}$	бункерни доставки на нафта;
$НК_{НП}$	общо нефтепродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН от внос, ВОП и производство, налични към 31 декември;
$НК_{НАФТА}$	нафта, налична към 31 декември.
$НП$	автомобилни бензини, газьоли, реактивни горива от керосинов тип и гориво за дизелови двигатели, котелни горива, газ пропан-бутан, тежки горива и нафта.

4. Изчисляване на среднодневния нетен внос и ВОП на нефт и нефтепродукти в равностойност на нефт на територията на страната през предходната календарна година.

Изчисленията се извършват въз основа на изчисления общ нетен внос и ВОП на нефт и нефтепродукти по чл. 2, ал. 1 в равностойност на нефт, по формула (5):

$$Ср.дн.НВ = \frac{НВ}{\text{общ брой дни за съответната календарна година}} \quad (5)$$

където:

$Ср.дн.НВ$ среднодневен нетен внос и ВОП на нефт и нефтепродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН в равностойност на нефт.

5. Определяне на общото ниво на запаси за извънредни ситуации (ЗИС) от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, които следва да се поддържат за съответния период от задължените лица и от ДА ДРВВЗ.

Изчисленията се извършват общо за нефта и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН по формула (6):

$$ОЗИС = (Ср.дн.НВ \times 90) - ЗЕП \times 1,065 \quad (6)$$

където:

ОЗИС общо ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, които следва да се поддържат от задължените лица и от ДА ДРВВЗ от 30 април на текущата до 30 април на следващата календарна година;

ЗЕП_{нп} минимален запас от нефтопродукти, създаван от енергийните предприятия по реда на чл. 85, ал. 1 и чл. 128 от Закона за енергетиката, който ще бъде поддържан през текущата календарна година и до 30 април на следващата, като количествата нефтопродукти се умножават с коефициент 1,065 за приравняването им в равностойност на нефт.

90 брой дни, съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗЗНН.

Съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗЗНН общото количество запаси от нефт и нефтопродукти, които следва да се поддържат от Република България трябва да съответства най-малко на по-голямата от двете величини: 90 дни среднодневен нетен внос и ВОП или 61 дни среднодневно потребление на територията на страната. В случай, че общото ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, изчислено по настоящата методика е по-голямата от двете величини, нивата на ЗИС, които следва да се поддържат от ДА ДРВВЗ и от задължените лица се определя по тази методика.

6. Изчисляване на ЗИС за един ден.

Изчисленията се извършват общо за нефта и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН по формула (7):

$$ЗИСД = \frac{ОЗИС}{90} \quad (7)$$

където:

ЗИСД ЗИС за един ден;

90 брой дни, съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗЗНН.

7. Определяне на общото ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти за ДА ДРВВЗ.

Поради факта, че ДА ДРВВЗ не участва във формирането на нетния внос и ВОП на нефт и нефтопродукти, изчисленията се извършват общо за нефта и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН по формула (8):

$$ЗИСДА = ЗИСД \times 30 \quad (8)$$

където:

ЗИСДА общо ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти, които ДА ДРВВЗ следва да поддържа за съответния период;

30 брой дни, съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗЗНН.

Тъй като нефтопродуктите са приравнени в равностойност на нефт, ДА ДРВВЗ може да съхранява до 100 на сто от определените й нива на ЗИС под формата на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН.

За изчисляване на количествата крайни нефтопродукти, които ще обезпечават определеното й ниво на ЗИС се използва процентното съотношение между годишното потребление по видове нефтопродукти спрямо общото годишно потребление на всички нефтопродукти. Сумата от получените количества нефтопродукти трябва да бъде равна на съответното количество ЗИС, което обезпечават.

8. Определяне на общото ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН за всички задължени лица.

Изчисленията се извършват общо за нефта и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН по формула (9):

$$ЗИС_{Зл} = ЗИС_{Д} \times 60 \quad (9)$$

където:

$ЗИС_{Зл}$ общо ниво на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, които всички задължени лица следва да поддържат за съответния период;

60 брой дни, съгласно чл. 12, ал. 2 от ЗЗНН.

9. Определяне на нивото на ЗИС за всяко задължено лице X , поотделно.

На основание чл. 12 от ЗЗНН се определя нивото на ЗИС, което следва да създаде и поддържа всяко едно задължено лице.

На основание чл. 23, ал. 2 и 3 от ЗЗНН нивото на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН за всяко едно задължено лице се определя пропорционално на осъществените от него нетен внос и ВОП (т.е. участието му, изчислено по т.1) спрямо общия нетен внос и ВОП на територията на страната през предходната календарна година.

9.1. Изчисляване на ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН на конкретно задължено лице X :

Изчисленията се извършват за всяко задължено лице X , поотделно по формула (10):

$$ИЗИС_{Зл_{X_{НЕФТ/НП}}} = \frac{Y_{X_{НЕФТ/НП}} \times ЗИС_{Зл}}{НВ} \quad (10)$$

където:

$ИЗИС_{Зл_{X_{НЕФТ/НП}}}$ изчислен ЗИС от нефт и от видове нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН на конкретно задължено лице X ;

$Y_{X_{НЕФТ/НП}}$ участие на задълженото лице X с нефта и с видовете нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН в нетния внос и ВОП на нефт и нефтопродукти в страната.

9.2. Определяне на окончателния ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, който всяко едно задължено лице X трябва да поддържа за съответния период.

За определяне нивото на окончателния ЗИС от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН на задълженото лице X , изчисления ЗИС от нефт и видовете нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН на всяко едно задължено лице X се коригира с коефициент K . Чрез коефициентът K се преразпределя участието на дружества, които не са задължени лица за съответната година, но са участвали във формиране на нетния внос и ВОП на нефт и съответните видове нефтопродукти, чрез осъществените от тях: внос, ВОП, износ, ВОИ, бункерни доставки.

Коефициентът се изчислява общо за нефта и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН по формула (11):

$$K = \frac{HB - (H_+ - H_-)}{HB} \quad (11)$$

където:

K коефициент за корекция;

H_+ общи количества нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН от внос и ВОП, осъществени от дружества с изчислен запас под 1 тон, поради което нямат статут на задължено лице;

H_- общи количества нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН от износ, ВОИ и бункерни доставки, осъществени от дружества, които не са задължени лица.

Изчисленията за определяне окончателното ниво на ЗИС на конкретното задължено лице X се извършват поотделно за нефта и по видове нефтопродукти по формула (12):

$$ОЗИСЗл_{X_{НЕФТ/НП}} = \frac{ИЗИСЗл_{X_{НЕФТ/НП}}}{K} \quad (12)$$

където:

$ОЗИСЗл_{X_{НЕФТ/НП}}$ окончателен ЗИС от нефт и от видове нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН на всяко конкретно задължено лице X поотделно.

10. Замяна на определени нива на ЗИС от нефт под формата на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т.1-4 от ЗЗНН.

Задължените лица могат да съхраняват до 100 на сто от определените им нива на ЗИС от нефт под формата на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН съгласно подадено писмено искане.

В искането, задълженото лице посочва видовете и количествата нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1-4 от ЗЗНН, които желае да съхранява за обезпечаване на определения му запас от нефт, като сумарното количество нефтопродукти трябва да бъде равно на количеството запас от нефт, чиято замяна се иска.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящата методика е изготвена и утвърдена на основание чл. 8, ал. 2, т. 1 и т. 3, във връзка чл. 12 и 14 от ЗЗНН със Заповед № РД-10-246/04.07.2018 г. на председателя на ДА ДРВВЗ и отменя Методика за изчисляване на равностойността в нефт на среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания на нефтопродукти и определяне на нивата на запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, утвърдена със Заповед № РД-10-50/21.02.2013 г., изменена и допълнена със Заповед № РД-10-96/27.03.2013 г., допълнена със Заповед № РД-10-128/09.04.2013 г., изменена и допълнена със Заповеди № РД-10-277/14.08.2013 г. и РД-10-61/18.03.2014 г. на председателя на ДА ДРВВЗ.

§ 2. Изчисленията по настоящата методика се извършват за количества нефт и нефтопродукти в тонове, с точност до третия знак след десетичната запетая.

§ 3. Количествата ЗИС, се отчитат съгласно техния действителен тонаж.

§ 4. Съгласно чл. 2, ал. 4 от ЗЗНН, в методиката не се включват количествата нефт и нефтопродукти, посочени в чл. 2, ал. 1 от ЗЗНН, които са доставени на територията на страната в промишлени опаковки с нетно тегло до 1 кг.

Съгласувал:

Асен Асенов

Заместник-председател на ДА ДРВВЗ

Румен Младенов

Главен секретар на ДА ДРВВЗ

Красимир Кръстанов

Главен директор на ГД ДРВВЗЗ

Росица Станкова

Заместник-главен директор на ГД ДРВВЗЗ

Денница Кабакчиева

Директор на дирекция АПОЕК

Огнян Делев

Началник-отдел ГМ

Даниела Страшимирова

И.Д. Началник-отдел ПНОЕК

Койна Харбова

Началник-сектор ПНО

Анна Груева

Държавен експерт в отдел ГМ

Павлина Палева

Държавен експерт в отдел ГМ

Вероника Кирилова

Главен експерт в отдел ГМ

Изготвил:

Мариета Лекова

Държавен експерт в отдел ГМ